
Hybrid tjenestepensjon: Foretakenes regnskapsmessige rapportering.

9. Juni 2017

Pål Lillevold

Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS

Bakgrunn: Formalismen i NRS6 og IAS19

- For det første: Klassifisering
- For det andre: Preskriptiv fremgangsmåte der klassifiseringen er ytelsesplan

Klassifiseringen (1)

NRS6 para 14: «Bidraget er endelig i den forstand at fremtidige forhold som lønnsvekst, avkastning på pensjonssparingen o.l. ikke kan utløse justeringer som relaterer seg til tidligere perioders bidrag»?

Ja: Innskuddsplan

Nei: Ytelsesplan

Klassifiseringen (2)

- NRS6 para 15:
  - 1. setning: «En pensjonsplan som ikke tilfredsstiller definisjonen av innskuddsplan er en ytelsesplan», som er en ren klassifisering.
  - 2. setning: «Foretakets forpliktelse overfor den ansatte består i å yte pensjon av nærmere angitt størrelse», *som ikke er universelt korrekt for enhver ikke-innskuddsplan i hht. klassifiseringen!*
- Erasmus Montanus: «En sten kan ikke flyve. Mor Nille kan heller ikke flyve. Ergo er Mor Nille en sten».

Fremgangsmåte for alle planer klassifisert som ytelse

- Én preskriptiv fremgangsmåte
- Basert på at ordningen er en ytelsesplan, der rettigheter tjenes opp suksessivt som fastsatt i planens eksplisitte opptjeningsformel:
  - I praksis lineær opptjening («Projected Unit Credit»)
- Periodens kostnad =
(Aktuarberegnet) verdi av ny opptjening
+ Rentekostnad av (aktuarberegnet) verdi av akkumulert opptjening
  - Avkastning av opparbeidede pensjonsmidler
- All diskontering med risikofri rente

Fremgangsmåten tilpasset ytelsesplaner

i møte med

Planer som er klassifisert som, men som ikke *er*,
ytelsesplaner

?

Regnskapsstiftelsens uttalelse om hybrid, 2013

- Klassifisering som innskuddsplan kun hvis:
  - Hverken lønnsregulering
  - Eller avkastningsgaranti
- Operasjonalisering av ytelsesbasert fremgangsmåte?:
  - Lønnsregulering: Kan tenkes tvunget inn i «planens opptjeningsformel», men da med resultater som er problematiske (som vi skal se)
  - Avkastningsgaranti: «Planens opptjeningsformel»??!!
- Regnskapsmessig behandling av hybrid tjenstepensjon må kunne anses (fortsatt) å være uavklart

Eksempel for lønnsregulert hybrid (1)

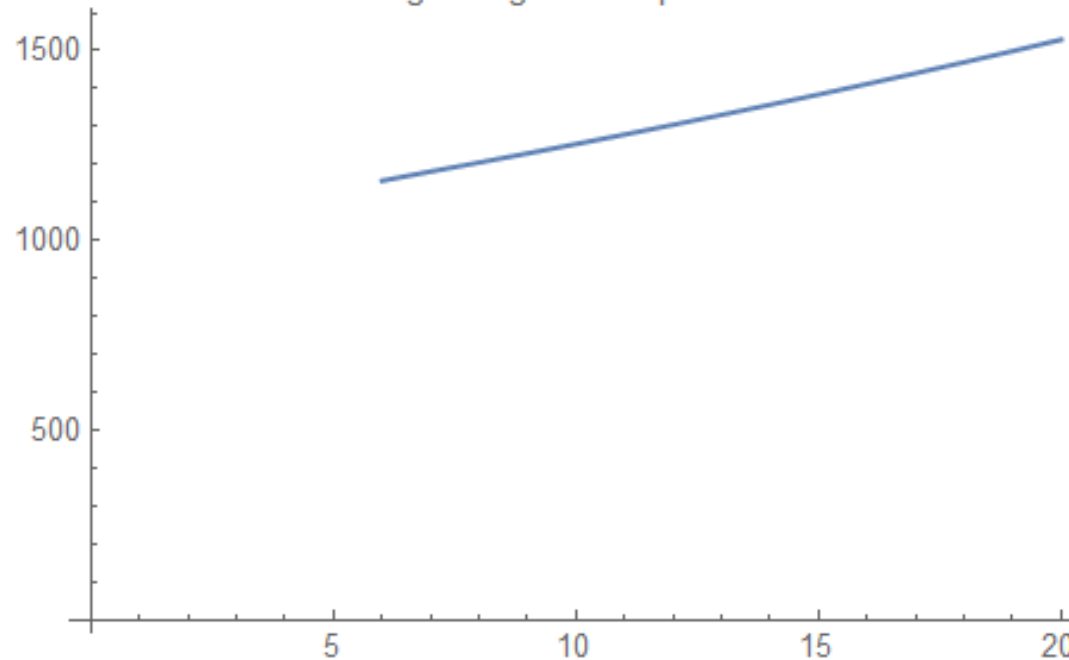
- Recap av case:
  - Pensjonsbeholdning 100.000 i dag
  - Utbetaling om 20 år
  - Lønnsregulering: 2 % p.a.
  - Avkastning: 3 % p.a.
  - Reguleringsfond:
    - I dag 0
    - Maks 5 %, som tillegg til pensjonsbeholdning ved utbetaling

Eksempel for lønnsregulert hybrid (2)

Recap økonomisk fordel for arbeidsgiver:

Fra reguleringsfond til premiefond

Nåverdi, diskontert med 3 % p.a.: 13.613

Eksempel for lønnsregulert hybrid (3)

Tolkning av arbeidsgivers økonomiske fordel:

- $100.000 - 13.613 = 86.387$ i dag tilstrekkelig til å dekke om 20 år:
  - Pensjonsbeholdning 148.595, tillegg medlemmets andel reguleringsfond på 7.430, til sammen 156.025.
  - Forutsatt plassert med løpende avkastning 3 % p.a.

Eksempel for lønnsregulert hybrid (4)

Tentativt forsøk på anvendelse av NRS6-formalismen:

- Projisert utbetaling om 20 år, 156.025, som hybridens «opptjeningsformel»
- Diskontert med *risikofri* rente, som i NRS' veiledning pr. 31.08.2016 er 1,4 % p.a.
- Nåverdi: 118.150
- Netto pensjonsforpliktelse: $118.150 - 100.000 = 18.150$

Eksempel for lønnsregulert hybrid (5)

Økonomisk realitet: Fordel 13.613

i møte med

Regnskapsmessig formalitet: Forpliktelse 18.150

!

Vil av de fleste formodentlig bli oppfattet som lite
økonomisk representativt

Eksempel for lønnsregulert hybrid (6)

Rotårsaker:

- NRS6' ytelsesformalisme anvendt på hybrid
- Rente:
  - Forutsetning om både 1,4 % p.a. og 3,0 % p.a. som helt sikker fremtidig avkastning
  - 3,0 % p.a. avledet av NRS' veiledning om «forventet avkastning»:
    - I og for seg ikke uttrykt eksplisitt som forventet *langsiktig* avkastning
    - Men hvis ikke, hva ellers?

Aktuarεne

Aktuarfirmaet Lillevold & Partners

“Å overgå våre kunders forventninger gjennom unike løsninger som kombinerer effektiv bruk av teori, teknologi og innovasjon.”
